

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 2.12.2010

KOM(2010) 712 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Využívanie výhod elektronickej fakturácie v Európe

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNŮV

Využívanie výhod elektronickej fakturácie v Európe

1. Úvod

V stratégii Európa 2020¹ sa ustanovuje vízia európskeho vysoko konkurencieschopného sociálneho trhového hospodárstva pre 21. storočie a zdôrazňuje sa zásadný význam využívania úplných hospodárskych a sociálnych výhod digitálnej spoločnosti. Na tento účel je elektronická fakturácia (alebo e-fakturácia) súčasťou hlavnej iniciatívy Európskej komisie *Digitálna agenda pre Európu*², v ktorej sa kladie dôraz na dosiahnutie jednotného digitálneho trhu a vyzýva sa na odstránenie regulačných a technických prekážok, ktoré bránia hromadnému prijímaniu elektronickej fakturácie.

Elektronická fakturácia v Európe sa stále riadi roztrieštenými existujúcimi vnútroštátnymi predpismi a jej možnosti sú poväčšine nevyužívané, čo je na škodu spotrebiteľov i podnikov. Výmena elektronických faktúr je navyše stále príliš zložitá a nákladná, a to najmä pre MSP. Zatiaľ čo 42 % veľkých podnikov tvrdí, že elektronicke faktúry dostávajú alebo posielajú, v prípade MSP zostáva tento podiel nižší (22 %)³. V dôsledku toho v Európe zostáva penetrácia elektronickej fakturácie na trh v priemere dosť nízka. V súčasnosti sa odhaduje približne na 5 % všetkých ročne zasielaných faktúr⁴ vo vzťahoch medzi podnikmi (B2B).

Tým sa vytvárajú významné príležitosti na zlepšenie. Hromadné prijímanie elektronickej fakturácie v rámci EÚ by viedlo k významným hospodárskym výhodám, pričom sa odhaduje, že pri prechode z papierových faktúr na elektronicke sa za obdobie šiestich rokov ušetrí približne 240 miliárd EUR⁵. Z dôvodu úzkej väzby medzi fakturačnými a platobnými postupmi vytvorenie jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA) ponúka „odrazový mostík“ pre interoperabilné európske systémy elektronickej fakturácie.

Komisia chce dosiahnuť, aby sa do roku 2020 elektronická fakturácia stala najrozšírenejšou metódou fakturácie v Európe. Komisia je odhodlaná úzko spolupracovať s členskými štátmi a všetkými ostatnými zainteresovanými stranami, ktoré budú musieť zohrať svoju úlohu pri dosahovaní tohto cieľa a vytvoriť vhodné prostredie na rozšírené využívanie elektronickej fakturácie.

V tomto oznámení sa teda rozoberajú tieto priority:

- zaistenie právnej istoty a jasných technických podmienok pre elektronicke faktúry, aby sa uľahčilo ich hromadné prijímanie,

¹ KOM(2010) 2020, http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm.

² KOM(2010) 245, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:EN:PDF>.

³ Podniky, ktoré zasielajú a/alebo dostávajú elektronicke faktúry, Eurostat, 2009.

⁴ Elektronická fakturácia – elektronicke vyúčtovanie v Európe, Billentis, 2009.

⁵ Ide o potenciálne výhody SEPA (Jednotná oblasť platieb v eurách), Capgemini, http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf.

- povzbudzovanie a podporovanie vývoja otvorených a interoperabilných systémov elektronickej fakturácie založených na spoločných normách s osobitným zameraním na potreby MSP,
- podporovanie zavádzania elektronickej fakturácie prostredníctvom zriaďovania organizačných štruktúr, ako sú napríklad vnútroštátne fóra o elektronickej fakturácii a Európske multilaterálne fórum o elektronickej fakturácii.

2. VÝHODY ELEKTRONICKEJ FAKTURÁCIE

Na rozdiel od faktúr v papierovej podobe poskytujú elektronické faktúry všetky údaje v digitálnom formáte. V porovnaní s fakturáciou na papieri ponúka takáto elektronická fakturácia zásadné výhody: kratšie platobné lehoty, menej chýb, znížené náklady na tlač a poštovné a predovšetkým plne integrované spracovanie. Osobitou črtou elektronickej faktúry je preto jej možná automatizácia, najmä ak sa faktúra zasiela v štruktúrovanej podobe: elektronické faktúry sa môžu generovať a zasielať automaticky a priamo zo systémov finančného dodávateľského reťazca užívateľa alebo poskytovateľa služieb do systémov príjemcu. Väčšina hospodárskych výhod preto nevzniká z úspor nákladov na tlač a poštovné, ale skôr z plnej automatizácie a integrácie postupu medzi obchodnými stranami od objednávky až po platbu.

Pri uplatňovaní rovnakých pravidiel DPH na elektronické a papierové faktúry sa okrem toho v strednodobom horizonte očakáva zníženie administratívnej záťaže pre podniky najviac do výšky 18 miliárd EUR, ako zdôraznila skupina na vysokej úrovni pre oblasť administratívnej záťaže⁶.

Výhody elektronickej fakturácie by mali priniesť prospech aj spotrebiteľom, a to najmä z dôvodu jednoduchšieho spracovania elektronických faktúr v porovnaní s papierovými. Malo by sa však zaistiť, aby to neznevýhodnilo spotrebiteľov s obmedzeným prístupom alebo bez prístupu na internet a takisto aby spotrebiteľia mali možnosť požiadať o papierovú faktúru. V súlade s Chartou základných práv EÚ by sa pri elektronickej fakturácii mala navyše dodržiavať ochrana osobných údajov a právo na súkromný život.

Nakoniec ani environmentálne výhody elektronickej fakturácie vzhľadom na znižovanie spotreby papiera a nákladov na energie potrebné na dopravu nie sú zanedbateľné, pretože v rámci EÚ by mohli predstavovať zníženie emisií CO₂ v objeme 1 milióna ton za rok⁷.

3. AKO ZAANGAŽOVAŤ ZAJAINTERESOVANÉ STRANY

V reakcii na potreby trhu a na výzvy zainteresovaných strán Európska komisia zriadila skupinu odborníkov v oblasti elektronickej fakturácie, aby preskúmala prekážky, ktoré bránia rýchlejšiemu prijímaniu elektronickej fakturácie v rámci EÚ. Koncom roku 2009 skupina

⁶ KOM(2009) 15, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0245:FIN:EN:PDF>.

⁷ Toto číslo sa získalo extrapoláciou vychádzajúcou zo štúdie oddelenia výskumu environmentálnych stratégií Kráľovského technologického inštitútu vo Švédsku, ktorý odhaduje, že celkový účinok nahradenia papierových faktúr elektronickými by viedol k ročnému zníženiu emisií CO₂ v rozsahu 39 000 až 41 000 ton ekvivalentov CO₂ za rok.

odborníkov uverejnila svoju záverečnú správu vrátane návrhu rámca pre európsku elektronickú fakturáciu (EEI)⁸.

Hlavné odporúčania skupiny sa môžu zhrnúť takto:

- prednostne uspokojovať potreby MSP so zameraním na niekoľko špecifických podnikateľských požiadaviek,
- harmonizovať a objasniť právny rámec a rámec DPH v celej EÚ na základe rovnakého zaobchádzania s papierovými a elektronickými faktúrami a tento postup podporiť prostredníctvom kódexu postupov, ktorý vypracovala skupina odborníkov,
- vytvoriť ekosystém elektronickej fakturácie, ktorý poskytuje maximálnu interoperabilitu a dosah,
- dosiahnuť, aby všetci aktéri v súkromnom i verejnom sektore prijali spoločný model údajov a normy týkajúce sa obsahu faktúr – formát medziodvetvovej faktúry UN/CEFACT (CII) v.2,
- založiť organizačný postup na zavedenie rámca EEI na úrovni členských štátov a na úrovni EÚ.

Správa bola predmetom verejnej konzultácie⁹, vďaka čomu mohli všetky zainteresované strany reagovať na navrhované odporúčania. Väčšina respondentov súhlasila s hlavnými odkazmi, odporúčaniami a závermi správy.

Konzultačný postup zainteresovaných strán sa uzavrel na veľkej konferencii na tému elektronickej fakturácie v Európe¹⁰, ktorá sa konala pod záštitou španielskeho predsedníctva Rady v dňoch 27. a 28. apríla 2010 v Madride. Na konferencii sa takisto schválili odporúčania skupiny odborníkov, ktorých návrhy boli vo všeobecnosti podporené.

4. PROSTREDIE ELEKTRONICKEJ FAKTURÁCIE V EURÓPSKEJ ÚNII

4.1. Rozsah prijímania elektronických faktúr

Rozsah prijímania elektronických faktúr bol doteraz pomerne malý a výrazne sa odlišoval v jednotlivých členských štátoch. Zatiaľ čo 23 % podnikov tvrdí, že dostávajú alebo posielajú elektronické faktúry¹¹ (v rozsahu od 8 % do 41 % v EÚ-27), počet vymieňaných štruktúrovaných elektronických faktúr, najmä medzi MSP, zostáva stále malý.

Na strane ponuky je trh elektronickej fakturácie veľmi roztrieštený. Viac ako 400 poskytovateľov služieb elektronickej fakturácie pracuje v EÚ hlavne na vnútroštátnej úrovni, pričom ponúka širokú škálu obchodných modelov elektronickej fakturácie.

⁸ *Záverečná správa skupiny odborníkov v oblasti elektronickej fakturácie*,
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

⁹ Zhrnutie reakcií na verejnú konzultáciu,
http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/document.cfm?action=display&doc_id=5814&userservice_id=1&request.id=0.

¹⁰ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/e-invoicing/benefits/conference_electronic_invoicing_en.htm

¹¹ *Podniky, ktoré zasielajú a/alebo dostávajú elektronické faktúry*, Eurostat, 2009,
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=0&language=en&pcode=tin00114>.

V niektorých členských štátoch¹² sa rozbehli alebo sa rozbiehajú iniciatívy verejného sektora zamerané na dosiahnutie povinného používania elektronickej fakturácie pri verejnom obstarávaní. Tieto projekty sú dôležité pre zrýchľovanie prieniku elektronickej fakturácie na trh. Na európskej úrovni Komisia otvorila projekt PEPPOL¹³ (Celoeurópske elektronické verejné obstarávanie), ktorý sa zameriava na zavedenie elektronickej komunikácie medzi podnikmi (vrátane MSP) a vládnyimi orgánmi v celej EÚ v prípade všetkých postupov verejného obstarávania vrátane výmeny faktúr. Vyvinutý interoperabilný systém elektronickej fakturácie by sa mohol opätovne použiť aj mimo oblasti verejného obstarávania vo vzťahoch medzi podnikmi.

4.2. Elektronická fakturácia v jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA¹⁴)

Faktúry predstavujú iba jeden krok v celom finančnom dodávateľskom reťazci od nákupu po platbu. Predovšetkým z dôvodu úzkej väzby medzi faktúrami a platbami treba elektronicкую fakturáciu začleniť do širšieho kontextu integrovaného trhu elektronických platieb. Vytvorením jednotnej oblasti platieb v eurách od začiatku intenzívne podporovaným zo strany Komisie sa uľahčuje väzba medzi postupmi fakturácie a platby.

Napriek tomu, že SEPA a elektronická fakturácia sú rozdielne projekty, sú vzájomne prospešné. Vytvorením SEPA by sa mohla pripraviť cesta na úspešné zavedenie elektronickej fakturácie podporovaním postupu plnej automatizácie v celom finančnom dodávateľskom reťazci a hromadné prijímanie elektronickej fakturácie by mohlo prospieť k zavedeniu SEPA z dôvodu úzkej väzby medzi platbami a faktúrami.

SEPA sa zameriava na koncové priame spracovanie platieb. Tým sa odstraňuje potreba ručného zásahu, vďaka čomu sa dosahujú významné hospodárske výhody. Preto by norma elektronickej fakturácie mala byť v súlade s normou finančných správ ISO 20022, ktorá sa používa v kontexte SEPA.

4.3. Súčasný právny a technický prostredie elektronických faktúr a potenciálne prekážky pri ich prijímaní

4.3.1. Právne otázky

4.3.1.1. DPH a pravidlá elektronickej fakturácie

Prostredníctvom možností dostupných jednotlivým členským štátom sa v súčasnosti platnými právnymi ustanoveniami o DPH týkajúcimi sa elektronickej fakturácie v rámci EÚ vytvoril nesúrodý súbor požiadaviek, čím sa skomplikovala úloha obchodných strán, ktoré chcú využívať systémy elektronickej fakturácie, a najmä podnikov, ktoré pôsobia cezhranične.

Rada však 13. júla 2010 prijala smernicu 2010/45/EÚ, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o pravidlá

¹² Takéto iniciatívy na dosiahnutie povinného používania elektronickej fakturácie verejnými orgánmi v konkrétnom časovom rámci sa rozbehli v Dánsku, Fínsku, Španielsku, Švédsku a Taliansku. *Záverečná správa skupiny odborníkov na elektronicкую fakturáciu*, 2009, pp. 15 – 16, http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

¹³ Ďalšie informácie o tejto iniciatíve sú na www.peppol.eu.

¹⁴ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/index_en.htm

fakturácie¹⁵. V tejto smernici, ktorá sa transponuje do 1. januára 2013, sa ustanovujú nové pravidlá DPH, pokiaľ ide o elektronickú fakturáciu, a prostredníctvom rovnakého zaobchádzania s papierovými a elektronickými faktúrami sa odstraňujú prekážky, ktoré bránia zavádzaniu elektronickej fakturácie, pričom sa takisto zaistí, aby sa na papierové faktúry nevzťahovali nijaké ďalšie požiadavky. Podľa nového článku 233 uvedenej smernice budú podniky môcť voľne posielat' a prijímať elektronické faktúry za predpokladu, že vykonávajú „kontroly riadenia, ktorými by sa vytvoril spoľahlivý kontrolný záznam priradujúci faktúru k príslušnému dodaniu tovaru alebo poskytnutiu služieb“ rovnakým spôsobom, aký sa v súčasnosti používa v prípade papierových faktúr.

4.3.1.2. Ostatné právne otázky

Okrem právnych predpisov o DPH sa elektronická fakturácia začleňuje do mozaiky právnych požiadaviek, ktoré zahŕňajú pravidlá účtovníctva, auditu, ochrany osobných údajov, archivácie a colného režimu. Zatiaľ čo DPH sa vo všeobecnosti považuje za kľúčovú prekážku, treba zistiť, či sa týmito ostatnými právnymi predpismi vytvárajú ďalšie prekážky v oblasti prijímania elektronickej fakturácie v rámci EÚ.

V niektorých systémoch elektronickej fakturácie sa používajú elektronické podpisy (alebo e-podpisy). Rozmanitosť právnych požiadaviek v jednotlivých členských štátoch však viedla k problémom cezhraničnej interoperability, ktoré prispeli k spomaleniu prijímania tých cezhraničných systémov elektronickej fakturácie, ktoré používajú elektronický podpis. Napriek pozitívnemu vplyvu existujúcich právnych ustanovení o používaní elektronických podpisov a politickým záväzkom, ktoré prijali členské štáty a Komisia, na uľahčenie cezhraničnej interoperability elektronických podpisov v rámci EÚ je potrebný koordinovanejší a komplexnejší prístup. Komisia na tento účel v rámci digitálnej agendy navrhla revíziu súčasnej smernice 1999/93/EC¹⁶ o elektronických podpisoch.

4.3.2. Interoperabilita a dosah

Interoperabilita systémov elektronickej fakturácie poskytuje obchodným stranám možnosť, aby si v praxi vymieňali elektronické faktúry bez toho, aby ich brzdili viaceré technológie a organizačné hranice, a to na základe spoločných právnych požiadaviek, obchodných postupov a technických noriem.

Nedostatočná interoperabilita medzi rozdielnymi obchodnými modelmi a systémami predstavuje riziko, že by podniky, a najmä MSP, mohli byť pri výmene elektronických faktúr donútené investovať do viacerých systémov a riešení, čo by viedlo k zbytočným nákladom a ďalšiemu spomaleniu hromadného prijímania. Prostredníctvom interoperabilných systémov elektronickej fakturácie bude časom možné vytvoriť niekoľko vzájomne prepojených a interoperabilných sietí, ktoré môžu byť dostupné čo najväčšiemu počtu obchodných strán.

¹⁵ Smernica 2010/45/EÚ,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:189:0001:0008:EN:PDF>.

¹⁶ Smernica 1999/93/EÚ,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:013:0012:0020:EN:PDF>.

4.3.3. Normy

V súčasnosti neexistujú normy elektronickej fakturácie používané na celom svete. Rozmanitosť pravidiel týkajúcich sa údajov a používania a veľmi rozdielne prístupy k ich vykonávaniu viedli k fragmentácii trhu.

Nijaký z existujúcich formátov doteraz nezískal prevahu. Elektronická výmena údajov (EDI¹⁷), ktorú stále používajú mnohé nadnárodné spoločnosti, je pre väčšinu MSP často nepraktická. Mnoho patentovaných formátov takisto používa iba jedna nadnárodná spoločnosť a jej dodávatelia. V dôsledku toho účastníci trhu, ako napríklad podniky, softvérové spoločnosti a poskytovatelia finančných služieb, musia v súčasnosti podporovať viaceré formáty, čo si vyžaduje významné mapovanie a konverziu s cieľom zvládnuť údaje vyjadrené v rôznych skladbách.

Na normalizácii elektronickej fakturácie v súčasnosti pracuje niekoľko medzinárodných a európskych normalizačných organizácií. Na medzinárodnej úrovni **Centrum OSN pre uľahčovanie obchodu a elektronické podnikanie** (UN/CEFACT) vyvinulo a udržiava model údajov a normu medziodvetvovej faktúry (CII) a s Organizáciou na presadzovanie noriem pre štruktúrované informácie (OASIS) spolupracovalo na zbližovaní formátu faktúry v univerzálnom obchodnom jazyku (UBL) a normy CII. UN/CEFACT navyše spolupracuje s ISO (Medzinárodná organizácia pre normalizáciu) na integrácii modelu údajov CII do normy ISO 20022 týkajúcej sa informácií na faktúre. Na európskej úrovni Európsky výbor pre normalizáciu (CEN) vedie niekoľko pracovísk zameraných na špecifické otázky spojené so zavádzaním elektronickej fakturácie¹⁸.

5. STRATÉGIA NA POSILNENIE PRIJÍMANIA ELEKTRONICKEJ FAKTURÁCIE

5.1. Kľúčové priority na podporu elektronickej fakturácie v rámci EÚ

Na základe odporúčaní skupiny odborníkov a záverov verejnej konzultácie Komisia navrhuje sústrediť sa pri podporovaní hromadného prijímania elektronickej fakturácie na tieto štyri kľúčové priority.

5.1.1. Zaistenie konzistentného právneho prostredie pre elektronickú fakturáciu

Od 1. januára 2013 sa na základe nových pravidiel DPH v oblasti elektronickej fakturácie ustanovených v smernici Rady 2010/45/EÚ bude od členských štátov požadovať, aby dodržiavali zásadu rovnakého zaobchádzania s papierovými a elektronickými faktúrami. Členské štáty už nebudú môcť presadzovať špecifické požiadavky, ako napríklad povinnosť, aby elektronické faktúry používali zdokonalený elektronický podpis alebo EDI. Tieto technológie sa naopak stanú možnosťami, ktoré podobne ako podnikové kontroly môžu podniky stále využívať na zaručenie „autenticity pôvodu“ a „integritu obsahu“ elektronických faktúr.

¹⁷ Odporúčanie Komisie 1994/820/ES, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994H0820:EN:HTML>.

¹⁸ Pracovisko CEN pre elektronickú fakturáciu vytvorilo nezávislý portál o elektronickej fakturácii (<http://www.e-invoice-gateway.net>), ktorý poskytuje konzultácie a informácie o elektronickej fakturácii podľa jednotlivých krajín.

Akékoľvek rozdiely vo výklade a pri následnej transpozícii pravidiel zo strany členských štátov by mohli predstavovať praktické problémy pri používaní elektronických faktúr, čo by mohlo pre podniky predstavovať zvýšenie záťaže a nákladov na zosúladienie, a tým spomalenie prijímania elektronickej fakturácie. Komisia bude preto s členskými štátmi intenzívne spolupracovať na zaistení spoločného výkladu nových pravidiel v oblasti elektronickej fakturácie, aby zaručila konzistentnú a koherentnú transpozíciu smernice 2010/45/EÚ.

Opatrenia:

- 1.1 Na zaistenie konzistentnej a včasnej transpozície novej smernice o DPH Komisia vo februári 2011 zorganizuje seminár Fiscalis¹⁹, na ktorom sa zúčastnia daňové správy všetkých členských štátov. Komisia potom posúdi potrebu ďalších usmernení v členských štátoch a podnikoch.
- 1.2 S cieľom pripraviť sa na zásadu rovnakého zaobchádzania ustanovenú v novej smernici o DPH sa členské štáty vyzývajú, aby umožnili posielanie a sprístupňovanie faktúr „elektronicky inými spôsobmi“, ako sa ustanovuje v článku 233 súčasnej smernice o DPH (2006/112/ES).
- 1.3 Komisia si objednala externú štúdiu zameranú na alternatívne metódy výberu DPH, ako aj na úlohy elektronickej fakturácie. Komisia predloží závery a do konca roku uverejní *Zelenú knihu o budúcnosti DPH*, aby vyvolala diskusiu o takých otázkach, ako je prínos nových informačných technológií k uľahčeniu výberu DPH.
- 1.4 Komisia v roku 2011 navrhne revíziu smernice (1999/93/ES) o elektronických podpisoch s cieľom poskytnúť právny rámec pre cezhraničné uznávanie a interoperabilitu bezpečných elektronických autentifikačných systémov.

5.1.2. *Dosiahnutie hromadného prijímania elektronickej fakturácie na trhu zameraného na malé a stredné podniky*

Cieľ zameraný na podporenie prijímania elektronickej fakturácie v EÚ sa nedá dosiahnuť bez MSP, ktoré predstavujú viac ako 99 % európskych podnikov. Zatiaľ čo mnohé veľké podniky už elektronické faktúry používajú, úroveň ich prijímania zo strany MSP zostáva pomerne nízka. *Zákon o malých podnikoch*²⁰ zaviazal EÚ k dodržiavaniu zásady „najprv myslieť na malé podniky“, t. j. sústreďovať sa na potreby MSP. Táto zásada by sa mala takisto uplatňovať aj na trhu s elektronickou fakturáciou, ktorý by mal MSP ponúkať jednoduché, lacné a spoľahlivé systémy, ktoré sú v súlade s predpismi o DPH.

Malé podniky pracujú s mnohými rôznymi obchodnými stranami (veľké podniky, spotrebitelia, verejné orgány, ostatné MSP), ktoré od nich môžu požadovať, aby používali elektronickú fakturáciu v súlade s rôznymi technickými systémami. Prostredníctvom vývoja interoperabilných postupov a noriem v rámci dodávateľských reťazcov vrátane elektronickej

¹⁹ Fiscalis 2013 je program spolupráce v rámci EÚ, ktorý umožňuje vnútroštátnym daňovým správam vytvárať a vymieňať si informácie a expertízy. Ďalšie informácie nájdete na: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/fiscalis2013/index_en.htm.

²⁰ KOM(2008) 394, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0394:FIN:EN:PDF>.

fakturácie sa uľahčí hromadné prijímanie tohto spôsobu fakturácie v MSP. Na zvýšenie účasti MSP v digitálnych dodávateľských reťazcoch Komisia podporuje rozsiahle opatrenia v sektoroch priemyslu a služieb (v odevnom, automobilovom, dopravnom a logistickom sektore). Tieto projekty sa zameriavajú na zlepšenie obchodných transakcií a na prínos k zvýšeniu inovačných kapacít a konkurencieschopnosti podnikov.

Nie je teda dôležité iba to, aby sa malé podniky na tento prechod pripravili interne (v oblasti poznatkov a infraštruktúry), ale aj externe; poskytovatelia služieb elektronickej fakturácie vyvíjajú služby a systémy, ktoré vyžadujú malé investície do infraštruktúry a kvalifikácie tak, aby vďaka elektronickej fakturácii mohli MSP zvýšiť efektívnosť a dosiahnuť prevádzkové úspory.

Komisia sa domnieva, že tieto opatrenia pomôžu MSP plne využiť dematerializáciu faktúr.

Opatrenia:

- 2.1 Komisia dôkladne posúdi vplyv akýchkoľvek budúcich technických a právnych požiadaviek týkajúcich sa elektronickej fakturácie na MSP uplatňovaním zásady „najprv myslieť na malé podniky“ a „testu MSP“ a očakáva, že členské štáty a normalizačné organizácie urobia to isté.
- 2.2 Na informovanie MSP o možnostiach elektronickej fakturácie Komisia zorganizuje aktivity na zvýšenie informovanosti, na ktorých sa aj zúčastní. Preskúmajú sa synergie s existujúcimi podpornými aktivitami (napríklad „Európsky týždeň MSP“, „Týždeň digitálnej gramotnosti“) a sieťami (napr. „Európska sieť na podporu elektronického podnikania“, „Európska sieť podnikov“).
- 2.3 Komisia bude naďalej rozširovať aktivity na podporu účasti MSP v digitálnych dodávateľských reťazcoch. V roku 2011 sa rozbehnú dve nové opatrenia v rámci Programu pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP).

5.1.3. Vytváranie podmienok na zaistenie maximálneho dosahu

Je nevyhnutné, aby sa vytvorili podmienky, vďaka ktorým si maximálny počet obchodných strán bude môcť vymieňať faktúry, čím sa zaistí hromadné prijímanie elektronickej fakturácie. Aj keď sa v súčasnosti platnými opatreniami zlepši interoperabilita elektronických faktúr, Komisia si uvedomuje potrebu ďalších opatrení na organizačnej a technickej úrovni²¹. Väčší pokrok v týchto odporúčaníach by sa mal dosiahnuť pred lehotou transpozície smernice o DPH (1. januára 2013).

Najprv by sa mali vymedziť úlohy a zodpovednosti obchodných strán a poskytovateľov služieb vzťahujúce sa na interoperabilitu na organizačnej úrovni a tieto vymedzenia by účastníci trhu mali prijať prostredníctvom kódexu postupov. Prijatím a používaním jednoznačných a všeobecne uznávaných identifikátorov a/alebo adries obchodných strán a poskytovateľov služieb by sa navyše uľahčilo spracúvanie elektronických faktúr.

Navyše zaistením možnosti prepojenia modelov elektronickej fakturácie by sa obchodné strany a poskytovatelia služieb mali snažiť o zosúladenie v takých otázkach, ako je

²¹ V budúcom európskom rámci interoperability (EIF) pre verejné služby sa rozlišujú štyri vrstvy interoperability: právna, organizačná, sémantická a technická.

manažment rizík, adresovanie a smerovanie, roamingové dohody, normy, pracovné postupy komunikácie a bezpečnostné požiadavky.

Tieto akcie sú potrebné s cieľom zaistiť, aby sa obchodné strany mohli časom prepojiť a na úrovni EÚ alebo na širšej úrovni vytvoriť sieť umožňujúcu hromadné prijímanie elektronickej fakturácie.

Opatrenia:

- 3.1 CEN by mal do konca roku 2011 vypracovať kódex postupov, v ktorom sa zohľadní práca skupiny odborníkov v oblasti elektronickej fakturácie. Tento kódex postupov, ktorý by mali prijať obchodné strany, poskytovatelia služieb a verejné orgány, by mal obsahovať konzistentnú terminológiu a vymedzenie úloh a zodpovedností rôznych aktérov v rámci postupu elektronickej fakturácie.
- 3.2 CEN by mal do konca roku 2011 analyzovať potreby a navrhnúť opatrenia na prijatie interoperabilných postupov adresovania a smerovania účastníkmi sektoru elektronickej fakturácie.

5.1.4. Podporovanie štandardného údajového modelu pre elektronicnú fakturáciu

Jednou z kľúčových výziev v oblasti používania elektronickej fakturácie je vymedziť jednotný a jasný sémantický model údajov opisujúci informačné prvky požadované pre elektronicke faktúry. Jeden spoločný model údajov uľahčí sémantickú interoperabilitu a zaistí technologickú neutralitu. Podľa odporúčaní skupiny odborníkov „by sa medziodvetvová faktúra UN/CEFACT (CII) v.2 mala prijať ako spoločný referenčný sémantický údajový model, z ktorého vychádzajú budúce štandardné riešenia obsahu elektronickej faktúry“. Malo by sa ponechať na trh, aby vymedzil, ako sa tento model údajov následne upraví tak, aby vyhovoval špecifickým obchodným potrebám. Všetci aktéri trhu v súkromnom i verejnom sektore sa povzbudzujú, aby vypracovali a uplatňovali riešenia, ktoré sú v súlade s modelom údajov CII v.2, alebo aby sa k týmto riešeniam približovali.

Uplatňovanie tohto modelu údajov by navyše mali podporovať medzinárodné normalizačné organizácie, aby sa zaistila dostupnosť a stabilita v oblasti riadenia, údržby a kvality. V Európe by CEN mal prostredníctvom svojich technických výborov a pracovísk pôsobiť ako sprostredkovateľ na podporu uplatňovania príslušných noriem a podporných vykonávacích usmernení a na zaistenie podpory európskych požiadaviek zo strany medzinárodných normalizačných orgánov. V krátkodobom horizonte by však približovanie k jednotnej norme nemalo brániť používaniu existujúcich systémov elektronickej fakturácie za predpokladu, že tieto systémy dodržiavajú požiadavky spoločného modelu údajov elektronickej fakturácie alebo sa k nemu približujú.

Opatrenia:

- 4.1 V roku 2011 CEN navrhne vykonávacie usmernenia pre model údajov CII v.2. Tieto usmernenia by mali vychádzať zo základného súboru údajov faktúry, ktorý navrhla skupina odborníkov v oblasti elektronickej fakturácie a zohľadňovať normu ISO 20022 týkajúcu sa informácií na faktúre, prácu v oblasti elektronickej fakturácie pracovísk CEN, BII a EBES, ako aj ostatné iniciatívy, napríklad projekt PEPPOL.

V závislosti od dopytu na trhu by sa malo počítať s vypracovaním ďalších usmernení zahŕňajúcich ostatné oblasti/obchodné postupy.

4.2 CEN bude pracovať s takými medzinárodnými normalizačnými organizáciami, ako je UN/CEFACT a ISO, a oznámi špecifické požiadavky na ďalší vývoj modelu údajov CII.

4.3 UN/CEFACT sa vyzýva, aby sledoval rýchly vývoj správ v oblasti elektronického obchodu, ktoré sú doplnkové k elektronickej faktúre a zlepšia schopnosti podnikov, obchodu a správnych organizácií v oblasti efektívnej výmeny výrobkov a príslušných služieb.

5.2. Organizácia používania elektronickej fakturácie v rámci EÚ

Na podporu používania elektronickej fakturácie je potrebné koordinované úsilie na vnútroštátnej i európskej úrovni. Podporia sa tým kompatibilné vnútroštátne systémy, vďaka ktorým sa zlepši fungovanie vnútorného trhu zefektívnením cezhraničných transakcií, ktoré budú menej zaťažujúce pre spotrebiteľov, podniky a verejné orgány.

5.2.1. Podporovanie elektronickej fakturácie na vnútroštátnej úrovni

Členské štáty majú predpoklady na obhajovanie, vývoj a uľahčenie využívania elektronickej fakturácie. Mali by zaistiť, aby ich vnútroštátne komerčné, daňové a obstarávacie postupy prispeli k vytvoreniu prostredia elektronickej fakturácie s dosahom v celej EÚ.

Opatrenia:

5.1 Členské štáty by mali vypracovať stratégiu na podporu elektronickej fakturácie na vnútroštátnej úrovni. Cieľom tejto stratégie by malo byť:

- obhajovať používanie elektronickej fakturácie, najmä zo strany MSP,
- koordinovať na vnútroštátnej úrovni existujúce a budúce iniciatívy na podporu prijímania elektronickej fakturácie, ako aj právne a normalizačné aspekty a aspekt interoperability s európskym rozmerom,
- monitorovať a stanovovať ciele v oblasti prijímania elektronickej fakturácie.

5.2 Na podporu realizácie týchto cieľov by členské štáty mali zaviesť vnútroštátne fóra zainteresovaných strán o elektronickej fakturácii a do júna 2011 informovať Komisiu o ich zriadení. Vnútroštátne fóra by mali zaistiť vyrovnané zastúpenie zainteresovaných strán s dostatočnou účasťou verejných orgánov a používateľov služieb elektronickej fakturácie vrátane spotrebiteľov, MSP a veľkých podnikov.

5.2.2. Podporovanie elektronickej fakturácie na európskej úrovni

Opatrenia na úrovni členského štátu by mali byť koordinované, aby sa zaistilo, že elektronické faktúry sa môžu voľne vymieňať v rámci EÚ. Osobitná pozornosť by sa mala venovať uľahčovaniu cezhraničných transakcií, najmä pre MSP.

Opatrenia:

6.1	Komisia zriadi na tri roky Európske multilaterálne fórum o elektronickej fakturácii, ďalej len „Európske fórum o elektronickej fakturácii“, zložené z členov vnútroštátnych fór a predstaviteľov príslušných Európskych združení komunity používateľov, Európskeho výboru pre normalizáciu (CEN), Európskej centrálnej banky (ECB) a Pracovnej skupiny na ochranu údajov založenej podľa článku 29²². Hlavnými úlohami Európskeho fóra o elektronickej fakturácii bude pomáhať Komisii v týchto oblastiach: – monitorovať vývoj trhu s elektronicou fakturáciou a úroveň šírenia elektronickej fakturácie v odvetviach priemyslu a služieb v jednotlivých členských štátoch, – uskutočňovať výmenu skúseností a osvedčených postupov, čím sa uľahčí zavedenie interoperabilných systémov elektronickej fakturácie, – poukazovať na problémy vznikajúce najmä v súvislosti s cezhraničnými transakciami a navrhovať vhodné riešenia, – podporovať a monitorovať práce vedúce k prijatiu štandardného údajového modelu pre elektronicú fakturáciu.
6.2	Komisia a všetky ostatné inštitúcie EÚ by mali ísť príkladom a používať elektronicú fakturáciu na účely vlastného verejného obstarávania. Komisia uskutoční najmä zavádzanie projektu e-Prior.
6.3	V roku 2011 sa Komisia zameria na lepšie štatistické monitorovanie prijímania elektronickej fakturácie.

6. ZÁVER

Očakáva sa, že hromadné prijímanie elektronickej fakturácie prinesie výhody EÚ ako celku a prispeje k jej konkurencieschopnosti. Prienik elektronickej fakturácie na trhy mimo EÚ výrazne narastá, a preto je rozhodujúce, aby EÚ nezostala pozadu za týmto vývojom.

Členské štáty a zainteresované strany sa vyzývajú, aby schválili navrhované kľúčové priority a opatrenia na dosiahnutie cieľa hromadného prijímania elektronickej fakturácie. Komisia bude dôkladne monitorovať všetky opatrenia a prijímanie elektronickej fakturácie a do konca roku 2013 predloží Rade a Európskemu parlamentu správu o pokroku. V prípade, že zo správy o pokroku vyplynú neuspokojivé výsledky týkajúce sa prijímania elektronickej fakturácie a prebiehajúcej fragmentácie, ďalšie opatrenia a odporúčania by sa mohli týkať tých oblastí, ktoré bránia hromadnému prijímaniu.

Spustenie elektronickej fakturácie prostredníctvom zriadenia takých riadiacich štruktúr, ako sú vnútroštátne fóra a Európske multilaterálne fórum o elektronickej fakturácii, by malo pomôcť vybudovať konzistentný prístup EÚ k elektronickej fakturácii a uľahčiť vytvorenie celoeurópskeho prostredia elektronickej fakturácie.

²² Smernica 95/46/ES (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31 – 50).